

ליקוטי מוהר"ן בפרשה

פרשת 'כי תשא' ה'תשפ"ב / הרה"ג אליהו עטיה שליט"א

לקבלת השיעור במייל:
6537488@gmail.com

מבוסס על ליקוטי הלכות (ברכת הריח ד, יב)

פורים קטן יש בו בחינת כפרה על חטא העגל/תיקון פגם הלבנה ע"י עיבור השנה/שנת חמה ושנת לבנה - סוד העיבור/החילוק בין עיבור שנה לראש חודש בתיקון הלבנה/מהו הביאור שאין השם שלם, הרי בכל מקום יש שם הוי"ה/בשנה מעוברת מאיר שם שלם הוי"ה אלה"ם/ מתי נעשית 'תענית אסתר' קודם 'פורים קטן'/?הסיבה שעושים בערב ראש חודש 'יום כיפור קטן'/מחיית עמלק דוקא על ידי זרעה של רחל/למה קדמה מלכות שאול למלכות דוד/ פורים בבחינת משה, פורים קטן בבחינת יהושע/ריבוי השמחה והסעודה ב'פורים קטן'/האם פורים קטן נוהג רק בי"ד או גם בט"ו/סוד העיבור הוא איך למשוך מהגאולה העתידה לזמן הגלות/שלמה המלך בחינת 'סי'הרא בא'ש'למותא'/שני תמידים כהלכות' של השולחן ערוך הולכים יחד/ריבוי הקדוש מקטנותו היה מצייר כל הזמן שם הוי"ה נגד עינוי/"שויית" וגו', זה לדעת שכל רגע ה' רואה אות/דוד המלך אומר 'שויית' וגו', ושלמה המלך אומר 'טוב לב' וגו'/הסדר המדויק שבשולחן ערוך/השינוי בפורים קטן/ דוקא במלחמת עמלק יהיה כבוד תלמידך חביב עליך כשלך/השילוב של משה ויהושע במחיית עמלק/מחיית עמלק נעשית על ידי בניה של רחל אבל עם תוספת

פורים קטן יש בו בחינת כפרה על חטא העגל

א. בפרשת 'כי תשא' יש את פרשת חטא העגל, בשנה פשוטה על פי רוב קוראים בשבת זו את פרשת כי תשא ופרשת פרה. ואמרנו רמז שבפרשת כי תשא יש את חטא העגל, ופרשת פרה אדומה זה כבר מיד הכפרה על חטא העגל, כמובא ברש"י (במדבר יט, ב): "משל לבן שפחה שטינף פלטין של מלך, אמרו תבא אמו ותקנח הצואה, כך תבוא פרה ותכפר על העגל". פרה אדומה מכפרת על חטא העגל. (ובשיעור ו' כי תשא תשפ"א) הסברנו באריכות את הקשר בין פרה אדומה לחטא העגל. בשנה מעוברת אמנם פרשת כי תשא היא לא פרשת 'פרה', אבל יש משהו מיוחד בשבוע של פרשת כי תשא לכפרת העגל וזה 'פורים קטן'.

בפורים קטן הכפרה עוד לפני שקוראים על החטא

ב. וקודם שנבבאר את הדברים, על פי דברי רבי נתן בליקוטי הלכות נאמר עוד חידוש: בפרשת כי תשא בשנה פשוטה קודם קוראים על חטא העגל בפרשה, ואחר כך קוראים את הכפרה בפרשת פרה, וזה כפי הסדר. אבל בשנה מעוברת יש לנו בחינה שהקב"ה מקדים רפואה למכה, כי אנחנו עושים את פורים קטן (שהוא בחינת כפרה על חטא העגל), עוד לפני שקוראים על חטא העגל, ובזה מקדימים רפואה למכה.

תיקון פגם הלבנה ע"י עיבור השנה

ג. ולבאר את הקשר בין פורים קטן לבין חטא העגל? נקדים את דברי רבי נתן בליקוטי הלכות (ה' ברכת הריח ד, יב), שכתב: שעיקר תיקון פגימת הלבנה הוא ע"י עיבור השנה, כי ע"י זה משווים את שנות החמה עם שמות הלבנה, שזהו עיקר פגימת הלבנה, בחינת (ישעיה ל, כו): "וְהָיָה אִזְרָא הַלְבָנָה כְּאִזְרָא הַחֲמָה". הרי כתוב (בראשית א, טו): "וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת הַמָּאֹר הַגָּדֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה" - ורש"י מביא את דברי הגמ' בחולין (ס: ובשבועות ט.) "שנים נבראו, ונתמעטה הלבנה, על שקטרגה ואמרה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד", ע"כ. והדיוק הוא מזה שכתוב בתחילה 'שני המאורות הגדולים', ואח"כ כתוב 'המאור הגדול והמאור הקטן'? אלא ששנים נבראו ואחר כך נענשה הלבנה ונתמעטה.

שנת חמה ושנת לבנה - סוד העיבור

ד. ידוע ששנת הלבנה היא קצרה באחד עשר יום משנת הלבנה, ויש בה רק שנ"ד (354) ימים, לעומת שנת החמה שיש שס"ה ימים (365), וזה נעשה מקטרוג הלבנה, אבל אם היו שני המאורות גדולים, היתה רק שנה אחת של שס"ה יום. וזה מה שנקרא בחז"ל 'סוד העיבור'. והטעם שנקרא 'סוד', הוא משום שענין עיבור השנה יש בו סודות גדולים מאוד מלבד ידיעת חישוב הזמנים והעיבורים של תקופות השנה, כי באמיתות המילה 'סוד' מדברת על 'נשמתא דאורייתא' - פנימיות התורה. וכמו שרבינו אומר בליקוטי מוהר"ן (תורה ס"א ח"א) שענין סוד העיבור הוא סוד גדול מאוד שבו תלויה כל התורה כולה.

החילוק בין עיבור שנה לראש חודש בתיקון הלבנה

ה. אמרנו שיש שנת חמה ויש שנת לבנה וההבדל ביניהם הוא 11 יום, וכדי שניסן יצא בחודש האביב ויהיה פסח בזמנו, מעברים את השנה אחת לשלוש שנים (שאו מצטרפים ה-11 ימים שבכל שנה לחודש) ומוסיפים עוד חודש אדר כדי להחזיר את ניסן לחודש האביב. ורבי נתן מחדש שיש בענין של עיבור השנה את הבחינה הזאת של "וְהָיָה אִזְרָא הַלְבָנָה כְּאִזְרָא הַחֲמָה", כלומר כשמשווים את שנת הלבנה לשנת החמה, זה תיקון לפגם הלבנה, כי בגלל קטרוג הלבנה, היא נעשה גם בזה שהתקטנה השנה שלה, וכשעושים עיבור שנה מתקנים את הפגם שלה.

ובאמת בכל ראש חודש יש איזה תיקון ללבנה, כי מלבד שנענשה שהשנה שלה קטנה, עוד נענשה שהיא מתקטנת לגמרי כל חודש עד שנעלמת, וכל זה נכלל במה שאמר לה ה' ית' 'לכי ומעטי את עצמך'. ובראש חודש היא נתקנת מעט, כי חוזרת חזרה לגדול. אבל זה לא תיקון אמיתי, כי אחר כך מגיע יום ט"ו בחודש והלבנה שוב חוזרת ומתמעטת כל מה שגדלה. לעומת זאת עיבור השנה הוא תיקון אמיתי, כי שנת הלבנה ממש מגיעה להיות מכוונת עם שנת חמה ע"י שהיא מקבלת תוספת, והתוספת הזו לא מתמעטת ממנה, אלא שצריך כל שלוש שנים להוסיף עוד פעם את התוספת הזו, אבל לא שאותה תוספת בעצמה מתמעטת. ולכן עיקר התיקון הוא בעיבור שנה.

ביאור הקשר בין קטרוג הלבנה לבין הליפת המן עמלק

ו. ענין זה של פגם הלבנה הוא ג"כ שייך לקליפת עמלק, שקטרוג הלבנה היה עוד קודם בריאת האדם (כבר ביום הרביעי לבריאה), מ"מ במתן תורה כל העולם נתקן כמו שיהיה לעתיד לבוא, ואז בא עמלק והפך הקערה על פיה, והחזיר את כל העולמות לקלקולם כמו שהיה מיד אחרי חטא אדם הראשון. ויש בדבר עומק גדול, שאפילו חטא העגל הוא ג"כ תוצאה מקליפת 'עמלק', הגם שהחטא נעשה על ידי הערב רב.

עמלק קירר את ישראל גם בפני השטן

ז. וביאור הדברים: כשבא עמלק וקירר את האמבטיה הרותחת של עם ישראל, וכמו שהביא רש"י (דברים כה, יח) על הפסוק "אֲשֶׁר קָרַךְ

הייחוד המלא של שם הוי"ה אלהיים שמש וירח, כי אז אנחנו משלימים את אור הלבנה כאור החמה. ומתחילים לקבל ניצוץ ממה שיהיה לעתיד לבוא בבחינת 'וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְבָנָה כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה'.

כמה פעמים דיברנו על שהחגים 'חנוכה ופורים' הם חגים ששייכים לעתיד לבוא, והקב"ה הלוה לנו מהנסים שיהיו לעתיד לבוא כדי לתת לנו את החגים חנוכה ופורים, אבל את השלמות של אור הלבנה כאור החמה, שזה נקרא 'סוד העיבור', זה רק כשיש לנו שנה מעוברת.

פורים וכיפור, בשניהם גם תענית וגם מצות אכילה

י. בשנה מעוברת יש לנו באדר א' פורים קטן. אומר רבי נתן (ליקוטי הלכות הל' ברכת הרי"ה ד, יב) חידוש גדול: 'פורים קטן' זה חג הלבנה שהיא 'מאור הקטן', והחג על שיש השנה חודש העיבור שמשלים את שנת הלבנה לשנת החמה. ולכאורה אם יש יום פורים קטן בי"ד אדר, אז יום לפני כן צריך שיהיה תענית אסתר?

וביאור הענין: כתוב בתיקוני זוהר (תיקון כ"א דף נז): 'כיפורים כפורים'. והנה קודם יום כיפור עושים קודם אכילה ואחר כך תענית, כמובא בגמרא ברכות (דף תז), על הפסוק (ויקרא כג, לב) 'וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם בַּתְּשֻׁעָה לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב וּגוֹ' וכי בתשעה מתעניין והלא בעשרה מתעניין? אלא לומר לך: 'כל האוכל ושונה בתשיעי, מעלה עליו הכתוב כאילו מתענה תשיעי ועשירי'. וגם בפורים יש את אותו דבר – רק הפוך, קודם עושים תענית ואחר כך אכילה. ולמה עושים את שני הדברים האלה? כדי להגיע לשלמות התיקון גם שלמות ע"י תענית וגם לתיקון שנעשה על ידי אכילה.

מתי נעשית 'תענית אסתר' קודם 'פורים קטן'?

יא. אז בפורים רגיל יש לפניו את הבחינה של תענית אסתר, ואחר כך יש פורים, אבל בפורים קטן אין תענית אסתר קטן בי"ג אדר א', ולמה? ונאמר חידוש גדול: שהתענית שעושים הצדיקים בכל ערב ראש חודש, שנקרא 'יום כיפור קטן', זה הבחינה של התענית שלפני פורים קטן. ונסביר את הדברים: הזכרנו את הזוהר שאומר שכיפורים כפורים, וכמו שיש לנו (בשנה מעוברת) פורים גדול ופורים קטן, כך יש גם כן יום כיפור גדול ויום כיפור קטן. ומה זה הענין של יום כיפור קטן?

הסיבה שעושים בערב ראש חודש 'יום כיפור קטן'

יב. אנו אומרים בתפילת ראש חודש: 'רְאֵשֵׁי חֳדָשִׁים לְעִמְךָ נִתְּנָה, זְמַן כְּפָרָה לְכָל תּוֹלְדוֹתֶם, בְּהִיּוֹתֶם מְקַרְבִּים לְפָנֶיךָ זְבָחֵי רְצוֹן, וְשִׁעִיר חַטָּאת לְכַפֵּר בְּעֵדֶם' – וזה על שם הפסוק (במדבר כח, יד) 'וְשִׁעִיר עֹזִים אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה חַטָּאת שֶׁל רֹאשׁ חוֹדֶשׁ הִיא בָאָה לְכַפֵּר, וְעַכְשָׁיו שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְלֹא מְקַרְבִּים קָרְבַּן חַטָּאת, אִם בְּמִקְוֵי הַקְּרָבָן הֵיוּ צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת תַּעֲנִית בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ. אֲלֵא שֶׁלְּפִי הַהֲלָכָה אִם אֲפֹשֶׁר לַעֲשׂוֹת תַּעֲנִית בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ, בְּגַלְל שְׂרָאשׁ חוֹדֶשׁ נִקְרָא 'מוֹעֵד' (תענית כט), וגם כתוב (שם י, י) 'וּבַיּוֹם שֶׁמִּחַתְּכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי חֳדָשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרוֹת עַל עֲלֵתֵיכֶם וְעַל זְבָחֵי שְׁלָמֵיכֶם', ולכן אסור להתענות בראש חודש, והעצה לעשות

בְּדַרְדָּר, וז"ל: לשון קור וחום, צננך והפשירך מרתיחתך, שהיו כל האומות יראים להלחם בכם, ובא זה והתחיל והראה מקום לאחרים. משל לאמבטי רותחת שאין כל בריה יכולה לירד בתוכה, בא בן בליעל אחד קפץ וירד לתוכה. אף על פי שנכוה, הקרה אותה בפני אחרים, עכ"ל. והנה עמלק לא רק שקירר את האמבטי בפני אומות העולם, אלא הוא קירר אותה גם בפני השטן, כי אפי' השטן לא העיז להחטיא את עם ישראל, בגלל שהוא פחד, כי הוא ראה מה קרה לכל מי שהתחיל עם עם ישראל. אבל באותו רגע שעמלק קירר את האמבטיה, השטן העיז להחטיא את עם ישראל בחטא העגל. יוצא שגם חטא העגל הוא תוצאה של קירור האמבטיה שעשה עמלק, שאז השטן החטיא את עם ישראל.

ועתה לפ"ז שאפילו חטא העגל נזקף לחובת עמלק, נמצא שגם פגם הלבנה שממשיך אחר מתן תורה הוא ג"כ מחמת עמלק. ובפורים שאנחנו מכניעים את קליפת המן עמלק, בזה נעשה גם תיקון ללבנה. וזהו שכתב ר' נתן בליקוטי הלכות (שם), וז"ל: וְעַל כֵּן אֵין מְעַבְרִין אֶלָּא אָדָר, שְׂאֵז הוּא מְפַלֵּת הַמָּן עִמְלֶק, כִּי עֵבֹר שָׁנָה שְׁהִיא עֶקֶר תִּקּוּן וּמְלִיּוֹ פְּגִימַת הַלְבָנָה בְּחִינַת שְׁלוֹם, זֶה הַתִּקּוּן צָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ בְּאָדָר דִּיקָא, שְׂאֵז הוּא מְפַלֵּת הַמָּן עִמְלֶק, שְׁהוּא בְּחִינַת מַחְלָקַת יְזוּכִין לְשְׁלוֹם שְׂאֵזוּ בְּחִינַת פּוֹרִים, עכ"ל.

מהו הביאור שאין השם שלם, הרי בכל מקום יש שם הוי"ה

ת. כולנו מחכים לקיום נבואת ישעיהו: 'וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְבָנָה כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה' ומה שמעכב את הגאולה, זה שעדיין נמצאת קליפת המן עמלק, ובגללה אין השם שלם ואין הכסא של הקב"ה שלם, עד שימחה שמו של עמלק מן העולם, וע"י שימחה שמו של עמלק אז יהיה השם שלם והכסא שלם. מסביר רבי נתן (ליקוטי הלכות הל' דיינים ג, יט) מה הפירוש שהשם שלם? הכוונה לשם הוי"ה אלהיים.

רק שלכאורה יש לשאול הרי הדרשה היא מהפסוק (שמות יז, טו) 'כִּי יָדָעַל פֶּסֶחַ וְהָיָה וְלֹא כְּתוּב הוֹי"ה, מִכַּאֵן שֶׁחֲסֵרִים אוֹתוֹת וְהָיָה הוֹי"ה. אֲכַן מִצַּד שֶׁנִּי יֵשׁ לְהַקְשׁוֹת, הֲרִי בְּכָל מְקוֹם כְּתוּב שֶׁם הוֹי"ה בְּשִׁלְמוֹת, וְאִם כֵּן מַה הַכוּוּנָה שֶׁאֵין הַשֵּׁם שֶׁלֵּם. וְלִכֵּן מִבְּאֵר ר' נָתָן שֶׁבְעוֹמֵק הַכוּוּנָה שֶׁאֵין הַשֵּׁם שֶׁלֵּם, הֵינּוּ שֶׁמִּזֶּה שֶׁכְּתוּב רַק אוֹתוֹת וְהָיָה בְּלִי אוֹתוֹת וְהָיָה, זֶה מֵרֵאשִׁית שֶׁחֲסֵר אֶת הַיְחוּד בֵּין שֶׁם הוֹי"ה – הַנִּרְמָז בְּאוֹתוֹת וְהָיָה, לְבֵין שֶׁם אֱלֹהִים שֶׁהוּא כְּנֹגַד אוֹתוֹת וְהָיָה.

בשנה מעוברת מאיר שם שלם הוי"ה אלהים

ט. כתוב (תהלים פד, יב) 'כִּי שִׁמְשׁ וּמִגֵּן ה' אֱלֹקִים' – 'שמש' זה שם הוי"ה, ו'מגן' זה הלבנה שהיא שם אלהיים ובשנה מעוברת שיש שני אדרים, אדר א' ואדר ב', שאז מתמלאת פגימת הלבנה וכנ"ל, המילוי של פגימת הלבנה להיות כמו החמה במשך השנה, זו בחינה של ייחוד של שמות הקודש הוי"ה אלוקים – שזהו שם שלם. הוי"ה אלהיים בגימטריא = יב"ק (112=86+16) שם יב"ק הוא ראשי תיבות: ייחוד, ב'רכה, ק'דושה. והשם הקדוש הזה הוא הצירוף שנקרא שם שלם (ובלשון זוהר [בראשית כ. עה"פ ובראשית ב, ד] 'בָּיִם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹקִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם' – שמה שלם). ואם כן רק בשנה מעוברת שיש שני אדרים, יש את עיקר התיקון של מחיית עמלק, יש את

וגם להם יש כח למחות את עמלק, כי כל אלו שהרגו בשושן ובשאר ערי המלך היו עמלקים, והם היו מזרעה של רחל.

וסוף מחיית עמלק יהיה בזמן ביאת המשיח, וגם שם משיח בן יוסף קודם למשיח בן דוד. ולמה? כי התפקיד של משיח בן יוסף זה למחות את זכר עמלק, ורק אז יכול לבוא משיח בן דוד. וכמו שנתבאר שענין מחיית עמלק נעשה תמיד ע"י בניה של רחל. ומתחיל עם יהושע שהוא מאפרים, וממשיך עם שאול המלך מבנימין, ואחר כך עם מרדכי ואסתר שהם מבנימין, ומסיים עם משיח בן יוסף מבניה של רחל. וכל ענין מחיית עמלק זו הקדמה למלכות דוד, כדי שהוא יוכל למלוך.

פורים בבחינת משה, פורים קטן בבחינת יהושע

טז. ונחזור לענין, ביארנו על פי ר' נתן ש'פורים קטן הוא חג הלבנה, שמתקיים בשנת העיבור, והוא בחינה מהיעוד של "וְהָיָה אִזְרָאֵל הַלְבֵנָה פְּאֹרַת הַחֲמָה", ולפי זה הוא גם החג של יהושע בן נון, כמובא בגמרא (בב"ב עה.) "פני משה כפני חמה פני יהושע כפני לבנה". ונחדש יותר: פורים גדול זה החג בבחינת משה רבינו, כמו שידוע שמרדכי היהודי הוא איתפשותא דמשה שבכל דור, וכמו שהסביר האר"י ז"ל, שמרדכי הוא יסוד דאבא שזו הארת משה, ולכן עיקר הגילוי ואיתפשותא דמשה רבינו באותו דור – היה במרדכי היהודי. אבל פורים קטן, זה חג של יהושע בן נון, (וכמו שאומר רבי נתן 'פורים קטן מאור הקטן' – בחי' הלבנה, רק המילה הזאת של רבי נתן שווה זהב...). וכבר נתבאר שדוקא יהושע הוא זה שמנצח את עמלק. ומסביר רבי נתן שבפנימיות עיקר הניצחון על עמלק הוא דוקא בשנה מעוברת שהחג הנוסף בה הוא 'פורים קטן' חג הלבנה.

וכאמור חטא העגל הגיע מקליפת עמלק, כי גם השטן לא העיז להחטיא את ישראל, ופחד להתעסק איתם אחרי יציאת מצרים, ורק כשקליפת עמלק קררה את האמבטיה, אז גם הוא העיז לנסות להחטיא את עם ישראל, ויוצא שכל מה שהגענו לחטא העגל, כי עדיין יש את הכח הרע של קליפת עמלק – בחינת 'פגם הלבנה' וכו"ל, וממילא פורים קטן שהוא בחינת חג של הלבנה שייך ליהושע, שהוא מוחה ומחליש את עמלק, ולכן פורים קטן בעצמו הוא התיקון לענין של עמלק. ואנחנו מקדימים פורים קטן לפרשת כי תשא, כדי להקדים רפואה למכה. ומה שכל שנה יש פרשות 'כי תשא' – פרה, היינו קודם קוראים את חטא העגל ורק אחר כך את התיקון פרשת פרה (בחינת 'תבוא האם ותקנה את צואת בנה'), אבל בשנה מעוברת שהיא 'כפרת פשע' (וזה הסיבה שבשנה מעוברת מוסיפים במספר ר"ח ז'לכפרת פשע), שיש לה את הכוח המיוחד להשלים שנת לבנה כשנת החמה, שם מקדימים רפואה למכה, ז"א מקדימים את הפורים קטן לפרשת 'כי תשא'. אלו דברים נפלאים ממש.

רבינו השמחה והסעודה ב'פורים קטן'

יז. מה הענין של פורים קטן? נפסק בשולחן ערוך (סי' תרצ"ז בסעיף האחרון בשו"ע אורח חיים) "יום י"ד וט"ו ש'באדר ראשון אין נופלים על פניהם, ואין אומרים מזמור וענף ... (מכיון שזה יום של שמחה), ואסורים בהקפד ותענית, אבל שאר דברים אין נוהגים בהם". ואומר

את התענית כבר בערב ראש חודש. והצדיקים והיראי שמים עושים תענית כל ערב ר"ח בשביל הכפרה שנעשית בראש חודש.

מחיית עמלק דוקא על ידי זרעה של רחל

יג. יוצא, שיש יום כיפור גדול ויש יום כיפור קטן, ויש פורים גדול ופורים קטן, וא"כ התענית של פורים גדול היא 'תענית אסתר', והתענית של 'פורים קטן', היא ביום כיפור קטן, רק שעדיין צריך לבאר את הקשר ביניהם. הבאנו מרבי נתן שפורים קטן זה החג של הלבנה שהיא ה'מאור הקטן' – ולמה זה החג של הלבנה בדוקא? יש בזה דבר עמוק, כי מצינו שמחיית עמלק בפועל נעשית דוקא על ידי יהושע ולא על ידי משה, כמו שכתוב (שמות יז, ט): וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הַלָּחֶם בְּעַמְלֶק" כי מי שיכול להכניע את עשו ועמלק זה דוקא מבניה של רחל (ע' בראשית רבה עה, ה). ולכן יהושע שהוא מאפרים בנו של יוסף בן רחל הוא זה שמכניע את עמלק נעד עשו הרשע.

למה קדמה מלכות שאול למלכות דוד

יד. אחר כך גם שאול נצטווה למחות את עמלק, וכל מה שקדמה מלכות שאול למלכות דוד, והומלך מלך שלא מבית יהודה? והתשובה: דאמרו בגמ' בסנהדרין (דף כ:): היה רבי יהודה אומר: שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ: להעמיד להם מלך, ולהכרית זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה. והנה המלך האמיתי שצריך להמליך אותו הוא דוד המלך שהוא מבית יהודה, אבל צריך שהמלך יכניע את עמלק, ולזה צריך דוקא מלך מזרעה של רחל. ולכן קדמה מלכות שאול מבנימין, כדי להכניע את עמלק, ואחר תיכון מלכות בית דוד.

נמצא שכל התכלית של מלכות שאול, זה בשיל לכלות את עמלק, ולכן כששאל נכשל במשימה הזאת, והשאיר את אגג מלך עמלק חי, אז אומר הקב"ה לשמואל (שמואל א' טו, יא): "נַחֲמֵתִי כִּי הִמְלַכְתִּי אֶת שְׂאוּל לְמֶלֶךְ כִּי שָׁב מֵאַחֲרַי וְאֶת דְּבָרֵי לֹא הִקִּים", פי', מכיון שכל מה שהמלכתו אותו זה רק בשביל להכרית זרע עמלק, כי הרי המלך האמיתי זה יהודה כמו שכתוב (בראשית מט, ז): "לֹא יָסוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה", ואם לא עשה זאת שאול בשלמות, מיד נגזר עליו לרדת מהמלוכה.

ולכן אמרו חז"ל (יומא כב:): "שאלו באחת ועלתה לו, דוד בשתיים ולא עלתה לו". פירוש, שאול בשביל חטא אחד שעשה, הפסיד את המלוכה, ואילו דוד עשה שני דברים גם ענין בת שבע, וגם שספר את ישראל, ועדיין נשאר להיות מלך, הוא זרעו אחריו. ומה הסיבה לכך? כי כל מלכות שאול תלויה רק בענין של מחיית זכר עמלק, ואם את זה הוא לא עשה, אז חוזרת המלוכה לבעליה "לֹא יָסוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה" והמלוכה עוברת מיד לדוד המלך.

גם בשאר הדורות מחיית עמלק על ידי בניה של רחל

טו. אחר כך מגיעים מרדכי היהודי ואסתר המלכה ושניהם מבנימין כמ"ש (אסתר ב, ה): "מְרַדְּכִי בֶן יְאִיר בֶּן שִׁמְעִי בֶן קִישׁ אִישׁ יְמִינִי"

מושכים מהסוד של השלימות שתהיה לעתיד לבוא, כבר עכשיו בזמן הגלות, להיות בבחינת: "יְהִיָּה אֹרֶךְ הַלְּבָנָה כְּאֹרֶךְ הַחַמָּה". והיות שזהו מבחינת 'סוד העיבור', אז לא מגלים את זה אלא רק לצנועים. ולכן זה רק נרמז בפסוק הזה "וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד", לרמוז את הענין הזה כמו שאומר הט"ז שצריך להרבות בסעודה, ולא רק לצאת ידי חובה של המחמירים, אלא אנו מרבים בסעודה ובשמחה ביום פורים.

שלמה המלך בחינת 'סיקרא באשלמותא'

כא. והנה מי שאמר את הפסוק הזה "וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד" זה שלמה המלך. הזוהר הקדוש (ויצא ח"א דף קג.) קורא לשלמה המלך 'סיקרא באשלמותא', ומה הסיבה לכך? כי שלמה המלך הוא בדיוק הדור ה-ט"ו (15) לאברהם אבינו. וידוע הרמז 'דוד' גימטריה י"ד, כי הוא דור ה-14 לאברהם אבינו, ושלמה המלך הוא דור ט"ו, כמו המספר קטן של אותיות שמו 'שלמה' שהם 15, וכמו שהלבנה היא ביום ט"ו לחודש היא בשלמותה, כך בימי מלכות שלמה המלך היתה שלמות הכי גדולה בעם ישראל, וכמו שכתוב (מלכים א' ח, ה): "וַיָּשָׁב... וַיִּשְׂרָאֵל לְבֶטֶח אִישׁ תַּחַת גִּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֲנָתוֹ... כֹּל יָמָיו שְׁלָמָה", וכן: (שם י, כו): "וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלַם כְּאֲבָנִים". וכתוב: (יחזקאל טו, יג) "וַתַּעֲדֵי זֶהָב וְכֶסֶף וּמַלְבוּשֵׁי שֵׁשׁ וּמְשִׁי... וַתִּפֵּי בְמֵאֵד מֵאֵד וַתַּצְלַחֵי לְמַלְכוּכָהּ" – אומר שם המלבי"ם: 'בימי דוד ושלמה'. ז"א שבזמן שלמה היה שפע גדול של כסף וזהב, והכבוד של עם ישראל היה למעלה, וכל זה הוא בחינה של 'סיקרא באשלמותא' שהיה בזמן שלמה המלך. ואומרת הגמרא יבמות (כ"ד ע"ב) שבימי דוד ושלמה לא קיבלו גרים כי זה כבר היה בחינת ימות המשיח. ולכן שלמה המלך – 'סיקרא באשלמותא', הוא זה שאומר: "וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד".

לצייר כל הזמן שם הוי"ה לנגד עיניו

כב. וכעת נאמר עוד חידוש: בסעיף הראשון בשולחן ערוך אורח חיים, אומר מרן רבי יוסף קארו: "יתגבר כארי לעמוד בבקר לעבודת בורא שיהא הוא מעורר השחר", ומיד באה הלשון הקדושה של הרמ"א: "שְׁוִיָּתִי ה' לְנִגְדֵי תְּמִיד" (תהלים טו, ח) – הוא כָּלֵל גְּדוֹל בְּתוֹרָה וּבְמַעֲלוֹת הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר הוֹלְכִים לְפָנָי הָאֱלֹקִים... קודם כל, 'שְׁוִיָּתִי ה' לְנִגְדֵי תְּמִיד' – שאדם יצייר מול העיניים שלו כל הזמן שם הוי"ה ב"ה, וכשאדם זוכה לצייר כל הזמן שם הוי"ה, אז הוא זוכה לשמירת עיניים עצומה, כי באותם עיניים שלפני רגע ציירתי שם הוי"ה, ודאי אדם לא יפגום בהן ח"ו, וזה דבר נפלא.

רבינו הקדוש מקטנות היה מצייר כל הזמן שם הוי"ה נגד עיניו

כג. בשבחי הר"ן (ח"א אות ב) מסופר על רבינו הקדוש, כשהיה ילד קטן מאוד, היה לו בעיה עם המלמד שלו, כי לפעמים הוא לא היה כ"כ יכול להקשיב לרב, כי היה מאוד עסוק בלצייר שם הוי"ה מול העיניים. (אחר כך כבר לא היה לו בעיה לעשות את שני הדברים ביחד, לצייר כל הזמן שם הוי"ה וגם ללמוד היטב). רבותי, הענין הזה הוא הלכה למעשה כפשוטו, בכל הזדמנות ובכל שנייה פנויה שלך, יש לראות מולך

הרמ"א: "יש אומרים שחייב להרבות במשתה ושמחה ב"ד שבאדר ראשון (טור בשם הר"ף), ואין נוהגין פן. ומכל מקום ירבה קצת בסעודה כדי לצאת ידי המחמירים. (הגהות מ'מני בשם סמ"ק) [ומסיים הרמ"א] "וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד" (משלי טו, ט), ע"כ. תחילה הרמ"א אומר שאצלם לא נהגו להרבות במשתה ושמחה, אבל למעשה כן ירבה קצת בסעודה כדי לצאת ידי המחמירים. ואז הרמ"א מסיים את השו"ע אורח חיים בפסוק הנפלא של שלמה המלך: "וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד".

האם פורים קטן נוהג רק ב"ד או גם בט"ו

יח. ונגיד כמה חידושים: האליה רבה והאליה זוטא אומרים שהרמ"א לא רק סיים במליצה "וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד", אלא הוא סיים בלהגיד הלכה בפסוק הזה של "וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד". ומהי ההלכה? הרי הרמ"א כתב: 'שחייב להרבות במשתה ושמחה ב"ד שבאדר ראשון'. ומה עם יום ט"ו באדר א', זה לא נזכר ברמ"א. ולכן אומרים האליה רבה והאליה זוטא, שבוזה שסיים הרמ"א "וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד", כוונתו שגם ב"ד וגם בט"ו צריך להרבות. ואם כן מצאנו פה חידוש שיש כביכול עדיפות לפורים קטן על פורים גדול, מכיון שבפורים גדול הפרזים עושים ב"ד, והמוקפים בט"ו, (ואמנם כולם לא עושים מלאכה בשני הימים, אבל הפרזים לא מרבין בסעודת פורים ביום ט"ו, וכמו כן המוקפים לא מרבים ב"ד), אבל בפורים קטן אומרים האליה רבה והזוטא, יש את הדין של: "וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד", גם ב"ד וגם בט"ו שבאדר הראשון. וזה חידוש מתוק מדבש.

לא רק לעשות קצת אלא להרבות בסעודה

יט. הטורי זהב במקום אומר, שכתב בהג"ה תשב"ץ (סי' קע"ח) דיש להרבות ורבינו יחיאל מפרי"ש רגיל להרבות ולהזמין בני אדם, ע"כ. וזהו כמשמעות לשון המשנה (מגילה ו:ו) אין בין אדר הראשון לאדר השני אלא קריאת המגילה ומתנות לאביונים, ויש לדייק הא לענין שמחה שניהם שוים. ולפ"ז הכוונה של הרמ"א בזה שסיים "וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד", רוצה לומר שלא תעשה רק קצת בשביל לצאת ידי המחמירים, אלא תרבה בסעודה ביום פורים קטן – כי "טוב לב משתה תמיד". והט"ז פוסק כך להלכה, שזה לא רק חומרא שאמר הרמ"א, אלא הלכה למעשה שצריך להרבות בסעודה ביום פורים קטן, שעליו נאמר הפסוק "וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד", וזה הנקודה של פורים קטן.

סוד העיבור הוא אין למשון מהגאולה העתידה לזמן הגלות

כ. רק שלכאורה קשה, א"כ למה זה הרמ"א לא כותב זאת במפורש ורק רומז אותו בפסוק. והתשובה: לפי מה שהסברנו זה מובן היטב, כל החג של פורים קטן (החג של המאור קטן) הוא חג של 'סוד העיבור'. והבחינה של 'סוד העיבור' – הוא איך למשוך גאולה כבר בזמן הגלות. ז"א אף על פי שאנחנו בזמן הגלות, והמצויאות שיש פגם הלבנה, אבל יש כוח גדול של סוד העיבור למשוך מהזמן שלעתיד לבוא של: "יְהִיָּה אֹרֶךְ הַלְּבָנָה כְּאֹרֶךְ הַחַמָּה", להשוות את שנת הלבנה כשנת החמה. ועל ידי זה

מִשְׁתָּה תְּמִיד, זה אחרי שסיימת ללמוד ולקיים את כל שולחן ערוך או"ח – שזו הדרך איך להיות יהודי כשר, ואז ודאי מגיע לך להיות "יטוב לב מִשְׁתָּה תְּמִיד".

רבינו לא אוהב חומרות, (כמובא בליקוטי מוה"רן תורה מ"ד ח"ב ושיחות הר"ן רל"ה), ומה שרבינו רוצה, שנלמד ונקיים את כל ההלכות בשולחן ערוך, ולא לעבור על סעיף קטן בשולחן ערוך. ומפורסמת שיחתו הקדושה (שיש"ק ח"ב אות קל"א), וז"ל: "יכול הנך לקמט את ספרי כפי רצונך (להגיד בו פירושים כרצונך), אולם אל תפגע בסעיף קטן שבשולחן ערוך. ואין דבר גדול מזה, מלהיות יהודי של שולחן ערוך."

דוד המלך אומר 'שויתי' וגו', ושלמה המלך אומר 'טוב לב' וגו'

כזו. וכעת נשים לב לעוד חידוש נפלא. דוד אומר (תהלים טז, ח): "שויתי ה' לנגדי תמיד", דוד הוא שמתחיל את השולחן ערוך. ושלמה אומר: "יטוב לב מִשְׁתָּה תְּמִיד" – שלמה המלך מסיים את השולחן ערוך. ומה העומק? דוד המלך הוא בחינת 'ראה', דוד הוא בספירת המלכות 'דינא דמלכותא דינא', ולכן דוד המלך הוא בחינה יראת שמים טהורה. כשמתחילים שולחן ערוך, זה גם בחינה של יראת שמים, כי אתה רוצה לקיים את כל הדינים שאתה לומד בשולחן ערוך בלי לזייף ולזה צריך הרבה יראת שמים בחינת דוד המלך. וכשאתה זוכה לקיים את הדינים של השולחן ערוך אורח חיים (בכל התרצ"ו סימנים של השולחן ערוך), זה כבר בחינה של אהבה של "יטוב לב מִשְׁתָּה תְּמִיד".

אמנם בדברים האלו יש קצת 'ריבוי אור', לכן נגיד יותר פשוט: כל אדם שזוכה לקיים סימן אחד בשולחן ערוך, על כל סימן וסימן בשו"ע, יש בו בחינה של "יטוב לב מִשְׁתָּה תְּמִיד". שהרי לא רק כשמסיימים את כל הש"ס עושים סיום, אלא עושים על כל מסכת סיום, ואפילו כשזה מסכת קטנה כמו הוריות, חגיגה, תענית וכו', גם עושים סיום מסכת, ולכן גם על הסימנים הקטנים שלמדת וקיימת בשולחן ערוך יש בחינה של: "יטוב לב מִשְׁתָּה תְּמִיד".

סעודת שלמה בבחינת 'יטוב לב מִשְׁתָּה תְּמִיד'

כת. ונחזור לענין שלמה המלך, שלמה נהג כך למעשה להיות "יטוב לב מִשְׁתָּה תְּמִיד", כתוב בפסוק (מלכים א' ה, ב-ג) "וַיְהִי לְחֶסֶם שְׁלֹמֹה לְיוֹם אֶחָד, שְׁלֹשִׁים כֹּר סֵלֶת וְשֵׁשִׁים כֹּר קֶמֶחַ, עֲשָׂרָה בָּקָר בְּרָאִים וְעֶשְׂרִים בָּקָר רְעִי וּמֵאָה צֹאן לְבָד מֵאֵיל וְצִבִי וַיִּחְמֹד וּבְרָבִירִים אֲבוֹסִים", וראה בזה הפלגות גדולות בגמרא (בבא מציעא דף פ"א) מה היתה סעודת שלמה. וכל המטעמים והמעדנים שיש היום, זה כאין וכאפס לעומת המאכל והמשתה שהיה בסעודת שלמה בשעתו. שלמה המלך כאמור היה בבחינת 'סיקרא בְּאֵשׁ מְלֹמְוֹתָא', היות שאצל שלמה היה שלימות של הלבנה, ופגם הלבנה הושלם לגמרי הוא יכל להיות בבחינה הזאת של "יטוב לב מִשְׁתָּה תְּמִיד".

הסדר המדויק שבשולחן ערוך

כט. ונאמר עוד חידוש: שולחן ערוך אורח חיים מסודר בצורה נפלאה לפי הסדר יום של היהודי. מתחיל בהנהגת האדם בבוקר, (נטילת ידים, בית הכיסא) אחר כך הלי' ציצית, הלי' תפילין ברכות

שם הוי"ה, וזה דרך טובה לקיים את ההלכה שאמר הרמ"א: "שויתי ה' לנגדי תמיד" – וזה במוחין.

ומה למעשה? אומר הרמ"א (בשם הרמב"ם): "שויתי ה' לנגדי תמיד" – הוא כָּלֵל גָּדוֹל בְּתוֹרָה וּבְמַעֲלוֹת הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר הוֹלְכִים לְפָנָי הָאֱלֹקִים, כִּי אֵין יְשִׁיבַת הָאָדָם וְתַנּוּעוֹתָיו וְעֵסְקָיו וְהוּא לְבָדוּ בְּבֵיתוֹ, כִּי שִׁיבַתוֹ וְתַנּוּעוֹתָיו וְעֵסְקָיו וְהוּא לְפָנָי מְלֶךְ גָּדוֹל. וְלֹא דְבוּרוֹ וְהִרְחַבְתּוּ פִּי כְּרִצּוֹנוֹ וְהוּא עִם אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ וְקִרְוָיו, כְּדְבוּרוֹ בְּמוֹשֵׁב הַמְּלָךְ. כָּל שֶׁבֶן בְּשֵׁשִׁים הָאָדָם אֵל לְבוֹ שֶׁהַמְּלָךְ הַגָּדוֹל הַקָּבִי"ה אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ עוֹמֵד עָלָיו וְרוֹאֶה בְּמַעֲשָׂיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ירמיה כג, כד): אִם יִסְתַּר אִישׁ בְּמַסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם ה', מִיָּד יִגִּיעַ אֵלָיו הִירְאָה וְהִהַכְנַעָה וַיִּפְחַד ה' יִתְבַּרְךָ וּבְשֵׁתוֹ מָמְנוּ תְּמִיד, ע"כ.

"שויתי" וגו', זה לדעת שכל רגע ה' רואה אותי

כד. הענין של "שויתי ה' לנגדי תמיד", זה שאני יודע שאני תמיד נמצא לפני הקדוש ברוך הוא, והוא רואה אותי, וכמ"ש ואבות ב, אן "עין רואה ואין שומעת, וכל מעשיך בספר נכתבין", הרי מי כמו הדור שלנו יודע שאין היום סודות, יש מצלמות בכל מקום, אפי' הטלפון שלך הוא מכשיר הקלטה ומעקב (הטלפון יכול להקליט כל מה שאתה מדבר אפילו שהטלפון מכובה. כבר עשו על זה בדיחה: אחד אבד לו הטלפון, אז הוא טילפן למטרה וביקש לקבל גיבוי של המכשיר שלו, כי בודאי יש אצלם את כל הגיבוי של כל הטלפון שלי...). איפה שאתה הולך, ומה שאתה עושה ומדבר, הכל ידוע. וזה מה שאומר התנא: 'עין רואה ואוזן שומעת וכו', כל מה שאדם מדבר ועושה בחדרי חדרים, הכול מוקלט ומצולם. ה'חפץ חיים' הקדוש אמר כבר בזמנו, שכל זה בא כדי שנתעורר לזה ש'עין רואה ואוזן שומעת', כי כשאנו רואים בחוש איך ה'עין רואה והאוזן שומעת', זה מעורר אותנו לדבר הזה, ולשים לב מה אנחנו מדברים ועושים. וזה פירוש "שויתי ה' לנגדי תמיד", כל הזמן להרגיש את הקב"ה.

'שני תמידים בהלכת' של השולחן ערוך הולכים יחד

כה. החיד"א אומר בברכי יוסף (כד"ה האחרון שלו בשולחן ערוך או"ח) ונצטט את הלשון המתוקה: "יטוב לב מִשְׁתָּה תְּמִיד", מור"ם ז"ל (הספרדים לא אומרים הרמ"א אלא מור"ם, ור"ת מורנו רבי משה, מור"ם מעם, ונקרא גם 'בעל המפה', על השולחן ערוך יש מפה). "מור"ם בחכמה יסד ארש". החיד"א לוקח מלשון הפסוק (משלי ג, יט) "ה' בְּחֶכְמָה יָסַד אֶרֶץ", ושינה: "בחכמה יסד ארש" מלשון ארשת שפתיים, כלומר שדיבור הרמ"א הוא בחכמה. 'חתימה מעין פתיחה' – (החתימה של הרמ"א בשו"ע היא מעין הפתיחה). שני תמידים כסדרם, כי הוא פתח בריש הגהותיו "שויתי ה' לנגדי תמיד", וחתם: "יטוב לב מִשְׁתָּה תְּמִיד".

מתחילים ב'שויתי' וגו', ומסיימים ב'טוב לב' וגו'

כו. זה החידוש של החיד"א, וכולם אוהבים להביא אותו, איך הרמ"א זיכה אותנו ב'שני תמידים', האחד: "שויתי ה' לנגדי תמיד", והשני: "יטוב לב מִשְׁתָּה תְּמִיד". ואם כן "שויתי ה' לנגדי תמיד" זה הפתיחה של שולחן ערוך או"ח והסיום של שו"ע הוא: "יטוב לב מִשְׁתָּה תְּמִיד". אתה רוצה להיות בבחינת "יטוב לב

השוואת אור הלבנה לאור החמה, היא על ידי יהי כבוד תלמידך (יהושע – לבנה) חביב עליך כשלך [משה – חמה], כי זה הכח למחות את עמלק למלא את גגם הלבנה וכנ"ל.

ונוסיף עוד, 'עמלק' הוא בעל גאוה, כמו שאמר בלעם (במדבר כד, ט): "ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אבד" עמלק משריש באדם ח"ו גאוה, ואנו מתפללים "הצילני נא מקליפת המן עמלק, וזכני לקדושת מרדכי ואסתר" – לזכות להיות עניו כל כך, שגם כבוד התלמיד שלי הוא ככבודי ממש, וכשאדם זוכה לדבר הנפלא הזה, זה עצמו מחיית עמלק. ולכן משה רבינו כדי למחות את עמלק, הוא עושה את הפעולה הזאת, להשוות את הכבוד של יהושע לכבוד שלו, שהוא זה שימחה את עמלק.

השילוב של משה ויהושע במחיית עמלק

לב. יש בזה עוד נקודה, בחיבור בין משה ליהושע בשביל מלחמת עמלק. אמנם יהושע מוחה את עמלק, אבל הרי כתוב (שמות יז, יב): "וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בְּבָרִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים וַיִּשְׁמְרוּ תַחְתֵּיהֶם וַיָּשֻׁב עֲלֵיהֶם, וַאֲהָרֹן וְחֹדֶר תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד, וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה עַד בֹּא הַשָּׁמֶשׁ" וכתוב: "וַהֲיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וַכַּאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגָבַר עַמְלֵק" – רואים שאפי' שיהושע עושה את המלחמה בפועל, אבל מי שעושה המלחמה הרוחנית האמיתית זה משה. ז"א שדוקא משה רבינו הוא זה שעושה את המלחמה בפנימיות, ויהושע עושה את המלחמה בחיצוניות. כי בשביל מחיית עמלק צריך כל הזמן את השילוב של משה ויהושע.

מחיית עמלק נעשית על ידי בניה של רחל אבל עם תוספת

לג. הזכרנו שגם אצל שאול המלך היתה מצות מחיית עמלק, ושואל הוא מבניה של רחל, והוא עושה את המחייבה בפועל, ושמואל הנביא שהוא בחינת משה רבינו, כמו שאמרו בגמ' בברכות (דף לא:) ששקול כמשה, הוא מתחבר עם שאול בשביל לכלות את עמלק, והוא גם זה שהורג את אגג מלך עמלק, כמפורש בכתובים.

נעבור לענין של מרדכי ואסתר, כתוב בגמרא במגילה (סוף דף יב:) על הפסוק (אסתר ב, ה) "אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוֹשַׁן הַבֵּירָה וְשֵׁמוֹ מְרֹדֶכְכִּי... אִישׁ יְמִינִי", אומרת הגמרא שמרדכי מוכתר בנימוסים, כתוב בו גם "יהודי" (כי אמו משבט יהודה) וגם "ימיני" (אביו משבט בנימין) – מרדכי בעצמו היה שילוב של יהודה ובנימין, היינו מצד אחד בנה של רחל ומצד שני מקבל עוד כח מצד שהוא גם מבני יהודה.

וגם לעתיד לבוא יש חיבור בין משיח בן יוסף למשיח בן דוד, כמו שכתוב (יחזקאל לו, טו-יז) "קַח לְךָ עֵץ אֶחָד וְכָתַב עָלָיו לַיהוָה... וְלָקַח עֵץ אֶחָד וְכָתַב עָלָיו לְיוֹסֵף... וְקָרַב אֹתָם... לְעֵץ אֶחָד וַהֲיָה לְאַחַדִּים בְּיַדְךָ" (ההפטרה של פרשת ויגש), וכשיהיה חיבור בין יהודה ליוסף, שזה החיבור בין יהודה לבניה של רחל, אז אפשר למחות את עמלק. השם יזכנו אמנ.

שבת שלום ומבורך עריכה: ליאור גבע

השחר ושאר ברכות, פסוקי דזמרה, קריאת שמע, תפילת י"ח, חזרת הש"ץ, ברכת כהנים, קריאת התורה. ואחר כך הלכות אכילה וברכת המוציא, ברכת המזון, וברכת הפירות, ברכת הריח. עד הלי' תפילת ערבית. וזה חלק א' ו-ב' של המשנה ברורה. חלק ג' זה כל הלכות תפילות והנהגת השבת (מסימן רמ"ב עד סימן ש') ומסימן ש"א והלאה זה ענין מלאכות שבת. חלק ד' מסי' שמ"ה זה ענין של הלי' רשויות, עירובין (חלק ד' מסיים בהלכות ראש חודש סימן תי"ז עד סימן תכ"ב). חלק ה' מתחיל סימן תכ"ט הלכות פסח, ספירת העומר, שבועות, יום טוב. ואח"כ חלק ו' הלכות חול המועד, הלי' תעניות וט' באב, ראש השנה, יום כיפור, סוכה, חנוכה, פורים. הכל לפי סדר היום של היהודי, ולפי סדר השנה, באופן נפלא.

פורים קטן נכתב שלא בסדר

ל. אבל יש רק דבר אחד שלא כפי סדר, וזה הלכות פורים קטן, הם באו רק בסעיף האחרון בשולחן ערוך והוא נמצא אחרי פורים גדול, וזה קשה, איך כל הסימנים בשו"ע זה רודף אחד אחרי השני כסדר, ופתאום בסעיף האחרון בסי' תרצ"ז השו"ע עוסק בהלי' פורים קטן, והרי לפי הסדר הנכון הלי' פורים קטן צריך להיות קודם פורים גדול – הוא כבר באדר א' ואפי' שיש אותו רק פעם בשלוש שנים, הרי הכל נכתב כפי סדר השנה. אלא, כל הענין של פורים קטן זה הבחינה של: "יָטוּב לָב מִשְׁתָּה תְּמִיד" ואיתו צריך לסיים את ספר שולחן ערוך אורח חיים, ולכן אי אפשר להקדים את הלכות פורים קטן לפי הסדר, בגלל שהוא דוקא הענין של הסיום של שולחן ערוך אורח חיים – "יָטוּב לָב מִשְׁתָּה תְּמִיד", ומתי זוכים לחגוג פורים קטן – כשאתה זוכה להשלים את שולחן ערוך אורח, ולכן דוקא הסעיף הזה מקומו בסוף השו"ע.

דוקא במלחמת עמלק יהיה כבוד תלמידך חביב עליך כשלך

לא. הזכרנו את הפסוק שמשא אומר ליהושע (שמות יז, ט): "בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הַלָּחֶם בְּעַמְלֵק", אומר רש"י הקדוש: "לי ולך, השווה לו, מכאן אמרו (אבות ה, יב) 'יהי כבוד תלמידך חביב עליך כשלך'". משה רבינו משה את הכבוד של תלמידו יהושע לכבוד שלו, ואומר לו "בְּחַר לָנוּ – אני ואתה שווים. וצריך להבין למה דוקא כאן יש את הענין של יהי כבוד תלמידך חביב עליך כשלך? הבאנו את הגמ' (בב"ב עה.) "פני יהושע כפני לבנה ופני משה כפני חמה", ומה צריך לעשות? צריך להשוות את הכבוד של התלמיד לכבוד של הרב, ז"א להשוות את הלבנה לחמה. כי משה שולח את יהושע, צא והלחם בעמלק, כל הנקודה של מחיית עמלק הסברנו שזה לתקן את 'פגם הלבנה', בחינת 'שנה מעוברת, להשוות את הלבנה לחמה, כי ע"י מחיית עמלק יהיה השם שלם והכסא שלם, ויתקיים (זכריה יד, ט) "בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד" השם אחד ושמו אחד, שזה הייחוד של שם הוי"ה אלוקים ביחד שזה בחינת 'שמה שלם' כנ"ל, וזה אפשר כשאור הלבנה כאור החמה, שהאור של יהושע מאיר כמו האור של משה, כביכול שאור הלבנה ישווה לאור החמה, כמו שאומר האר"י ז"ל 'שיהיו שני מלכים בכתר אחד'. וזה מה שרש"י רומז ואומר, שהנקודה של